

SSR na sustegn betg cultura cun pajaments directs

La regenza respunda ad ina dumonda parlamentara da deputà Paolo Papa (pbd Calanca)

■ (mc) Tenor la concessiun ha la Societad svizra da radio e televisiun (SSR) tranter auter era l'incumbensa da procurar per il svilup cultural e per il rinforz da valurs culturalas da la Svizra sco er da promover la cultura svizra. Il deputà burgais-democrat Paolo Papa (Calanca), sustegnì da 64 collegas, ha vulì savair da la regenza quant che RTR ed RSI han impundì ils ultims onns per promover arranschaments culturals en noss chantun. Sco quai che deputà Paolo Papa constatescha en sia intervenziun parlamentara ademplescha la SSR sia obligaziun da promover la cultura svizra ultra da ses program en la sparta culturala era cun finanziair arranschaments culturals. Il cussegl federal ha alur er formulà sia incarica vers la SSR sco suonda: «La SSR duai sustegnair las scenas da cultura regiunalas cun incumbensas e cun porscher plattafurnas adattadas en ses programs, uschenavant che quai è pussaivel. Tenor Papa ha la RSI sustegnì l'onn 2014 occurrenzas culturalas cun in import da total 4,6 milliuns.

Quant grondas èn las contribuziuns e co vegnan ellas repartidas?

Dapi in tschert temp vegnia la SSR criticada fermamain da la politica, constatescha Papa. Betg l'ultim vegn pretendì ch'ìls meds finanziairs che stattan a disposiziun a la SSR vegnian scursanids. En il medem mument han ins instradà sin plaun chantunal ina revisiun cumpletta da la lescha davart la promoziun da la cultura. Tuttina restia la SSR ina giugadra impurtanta sin il sector da la promoziun da la cultura. Da la regenza vul Papa savair co ella giuditgescha l'autezza da questas contribuziuns en relaziun cun il dumber d'abitants da lingua taliana, saja quai en relaziun cun il dumber d'abitants dal chantun Tessin u cun ils abitants da lingua rumantscha en noss chan-

Da la chasa da medias da Cuira anor emetta la SSR er emissiuns da radio e televisiun en lingua taliana.

MAD

tun. Plinavant vul Papa era savair tge che la regenza haja fatg fin quà per che la SSR promovia commensuradamain la scena culturala regiunala en noss chantun cun surdar incaricas da prestaziun.

La SSR prenda senza posiziun

L'incarica da prestaziun culturala da la SSR prevesa che la SSR contribueschia «al svilup cultural ed al rinforzament da las valurs culturalas dal pajais sco er a la promoziun da la cultura svizra, ella resguarda – tenor la concessiun – spezialmain la produziun d'ovras litteraras, musicalas e cinematograficas svizas, cunzunt cun emitter produziuns svizas ed emissiuns

producidas sezzas», scriva la direziun generala da la SSR. Las atgnas produziuns culturalas vegnian fatgas en duas modas, saja quai cun atgnas produziuns en il sector da la culutra, saja quai sco partenaria d'arranschaments culturals e da festivals sco er en stretga collavuraziun cun persunas che lavuran independentamain sin il champ cultural u ch'ella sustegna cun incaricas ed a las qualas ella porscha er ina plattafurma en sia purschida publicistica:

Tranter independenza e basegns regiunals e linguistics

La regenza conferma che la Constituziun federala obligheschia radio e televisiun da

resguardar tranter auter «las atgnadads dal pajais ed ils basegns dals chantuns». Era la lescha federala davart radio e televisiun pretendia da resguardar en spezial ils gavischs da las regiuns linguistics. Il medem mument vegn però era rendì attent gia en la Constituziun federala «l'independenza da radio e televisiun sco era l'autonomia en la furmaziun dals programs».

Nagin sustegn en furma da daners

Auter che tar la confederaziun, ils chantuns u fundaziuns na prevesia l'incumbensa culturala da la SSR però betg che ella sustegna la lavur culturala en furma

da pajaments. Consequentamain na possedia la SSR er betg in vasch per sustegnair mo cun daners persunas che lavuran sin il champ cultural u per occurrenzas. Anzi, la SSR adempleschia sia vasta incumbensa culturala cun la totalità da sia purschida publicistica ed investeschia en quest connex annualmain summas da milliuns da trais cifras en ils secturs cultura e societad. Questa incumbensa realiseschia la SSR dentant en moda naziunala resp. linguistic-regiunala, quai vul dir senza in focus chantunal specific. Consequentamain na dettia tar la SSR er naginas statisticas da repartiziun tenor chantuns ed uschia n'existian er naginas cifras da finanzas sin plaun chantunal.

4,6 milliuns per la cultura taliana

La regenza constatescha ch'ìls 4,6 milliuns che èn vegnids impundids da la RSI l'onn 2014 per sustegnair la vita cultura da la Svizra taliana sajan vegnids duvrads primarmain per l'Orchester da la Svizra taliana sco er per il Festival da film a Locarno. Sco ch'i vegnia scrit en las explicaziuns da la direziun generala da la SSR sajan bain tuts dus favurisads domiciliads en il chantun Tessin, mo els na sajan insumma betg liads – en quai che concerna lur effect – a cunfins chantunals, punctuescha la regenza. Tenor l'incumbensa culturala da la SSR na saja betg previs da sustegnair la lavur culturala directamain cun pajaments. Anzi, i sa tractia da furmas da la promoziun da la cultura che hajan in connex cun la purschida publicistica. Questa incumbensa ademplescha la SSR d'ina vart cun rapportar da la cultura e da l'autra vart cun producir senza cultura. Quest ultim vegn fatg cun atgnas produziuns, sco partenaria d'occurrenzas culturalas sco er cun incumbensas a persunas che lavuran independentamain sin il champ cultural.